

معرفی:

گسترده‌گی، تنوع و دیرپایی فرهنگ مردم سرزمین کهن‌سال ایران که در آثار برجای مانده از چند هزار سال تاریخ و تمدن آن ثبت و ضبط شده است، در مقاله مربوط به مدخل «فرهنگ مردم» این دانشنامه، با رویکردی کلی‌نگر به طور مشروح بررسی و بیان شده است و محتوای آن اطلاعات جامع و کاملی درباره پیشینه، آثار، منابع، مؤلفان و پژوهشگران فرهنگ مردم در همه اعصار تاریخ ایران در اختیار می‌گذارد.

مدخل‌های این دانشنامه با مطالعه آثار و منابع تاریخی-اجتماعی، تکنگاری‌ها و پژوهش‌های میدانی منتشر شده، استخراج و تنظیم شده و بارها بررسی و پالایش گردیده، تا نهایتاً نزدیک به ۳۰۰۰ مدخل برای این دانشنامه پذیرفته شده است.

دانشنامه فرهنگ مردم ایران

جلد پنجم
زیربخش خوانی - شش به در

دانشنامه فرهنگ مردم ایران

جلد، هفتم

زیر نظر: کاظم موسوی بجنوردی

گستره مکانی این دانشنامه مرزهای سیاسی ایران امروزی را در بر می‌گیرد که گاهی در حوزه ادبیات از مرزهای کنونی فراتر می‌رود. گستره زمانی این دانشنامه تمامی دوره‌های تاریخی را شامل می‌شود. قلمرو موضوعی این دانشنامه نیز تمامی ابعاد فرهنگ مردم، اعم از مادی و معنوی را در بر می‌گیرد.

مخاطبان:

مخاطبان این دانشنامه، پژوهندگان فرهنگ مردم (فولکلوریست‌ها)، انسان‌شناسان، مردم‌شناسان، جامعه‌شناسان و تمامی پژوهشگران فرهنگ و تمدن ایران و به خصوص همه مردم ایران‌اند، زیرا سرشت و ماهیت مقالات درباره زندگی روزمره مردم ایران و مرجعی برای شناخت و شناساندن اجزاء و عناصر آن است.

ساختار کتاب:

ساختار این دانشنامه بر اساس معیارها و ضوابط علمی و فنی مرکز دائرةالمعارف بزرگ اسلامی تنظیم شده است که برخی از اصول و ضوابط آن بدین شرح است:

الف- در اولویت قرار دادن صورت اشهر عنوانها، یکی از اصلی ترین ضابطه های این دانشنامه به شمار می رود. به عنوان نمونه: چون عنوان «حاجی فیروز» مشهورتر از «آتش افروز» است، مقاله مربوط به آن ذیل عنوان اصلی «حاجی فیروز»، نوشته شده، و عنوان «آتش افروز» به آن ارجاع متقابل داده شده است.

ب- وجود مقالات کلی (مقالات مادر) و مقالات جزئی (مقالات وابسته) در این دانشنامه.

ج- برخی از عنوانهای دانشنامه پدیده ای

عمومی در فرهنگ ایرانیان را شرح می دهد، مانند نوروز یا چهارشنبه سوری.

د- مردم ایران افسانه ها و داستانهای درباره برخی شخصیت های معروف به ویژه دانشمندان، ادیبان، پادشاهان و برخی از صاحب منصبان نامدار پدید آورده اند که گویای اندیشه و بینش و توقع آنها درباره مشاهیر است. از این رو و با این رویکرد درباره برخی از شخصیت های مشهور در این دانشنامه مقاله مستقلی نوشته شده است، مانند ابن سینا، شاه عباس، بزرگمهر و ...

ه- برخی آثار ادبی یا تاریخی و جز آن ذاتا به فرهنگ مردم مربوط نمی شوند، اما چون حاوی اطلاعات ارزشمند درباره بخشی از فرهنگ مردم ایران اند یا مورد استفاده عموم قرار گرفته اند، و بخشی از نظام ارزشی و آموزشی مردم ملهم از آنهاست، عنوانهای مستقل دارند.

تاکنون هفت مجلد از این مجموعه منتشر شده است.

ساختار مدخل: ۱- جلد هفتم شامل مدخل فولکلور تا کیقباد می باشد.

پس از معرفی هر مقاله مآخذ به کار برده در آن، نوشته شده است.

۲- آوانگاری: در پایان هر جلد آوانگاری مدخلها به ترتیب آورده شده است.

۳- نشانه ها و اختصارات: ابتدا نشانه های فارسی و سپس نشانه های لاتین استفاده شده در کتاب، آورده شده است.

به عنوان مثال: نک: نگاه کنید به

۴- فهرست ۱: اختصارات فارسی مآخذ نوشته شده است.

۵- فهرست ۲: اختصارات لاتین مآخذ نوشته شده است.